

Aan de minister voor Klimaat en Energie

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**
Directie Realisatie
Energietransitie

Auteur

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

nota

Kamerbrief update aanvullende routekaart wind op zee

TER BESLISSING

Datum

24 april 2024

Kenmerk

DGKE-DRE / 52931820

Kopie aan

Bijlage(n)

Parafenroute

[Redacted]
[Redacted] [Redacted] [Redacted]
[Redacted]
[Redacted] [Redacted]
[Redacted]

Aanleiding

In eerdere Kamerbrieven heeft u toegezegd een update te geven van de planning van de routekaart windenergie op zee. In deze brief geeft u deze update. In maart heeft u naar aanleiding van een eerdere nota voor deze brief al besluiten genomen:

- Een ruimere termijn voor het aansluiten van windparken op de TenneT-platforms nemen.
- Nederwiek kavel III en Doordewind kavel I opnemen in de routekaart, waarmee Doordewind kavel II doorschuift naar de opgave na de huidige routekaart.
- Hollandse Kust west kavel VIII opnemen in de huidige routekaart, met een realisatie na 2031.

Wij leggen nu de resulterende brief aan u voor, en benoemen enkele aandachtspunten in deze nota.

Geadviseerd besluit

Graag uw akkoord en ondertekening van de brief om deze naar de Tweede Kamer te verzenden, met aandacht voor onderstaande punten.

Kernpunten

Factoren die de planning beïnvloeden

Er zijn drie factoren waarvan de invloed op de planning inmiddels inzichtelijk te maken is. Deze licht u in de brief nader toe:

1. De vergunbaarheid en doorlooptijden van de netaansluitingen,
2. De drukte in de toeleveringsketen voor de netaansluitingen, en
3. De benodigde tijd voor het aansluiten van windparken van 2 GW op het net op zee

Ontvangen BBR

Nieuwe planning leidt tot latere ingebruikname windparken

- De data van ingebruikname van de windparken verschuiven. De ambitie van circa 21 GW wordt daarmee een jaar later gerealiseerd dan in de oorspronkelijke planning, namelijk niet meer eind 2031, maar eind 2032.
- Het ontwikkelkader wind op zee wordt geactualiseerd met deze nieuwe planning. De ruimere termijn tussen de oplevermijlpalen voor het aansluiten van windparken op de TenneT-platforms is als zodanig niet opgenomen in deze kamerbrief, maar komt alleen terug in de gedetailleerde planning in het ontwikkelkader. Deze publiceert u tegelijk met de Kamerbrief, maar stuurt u niet mee met de brief omdat er verder geen wijzigingen zijn ten opzichte van het ontwikkelkader dat in oktober 2023 heeft gedeeld met de Tweede Kamer.

Nederwiek I

- In de Kamerbrief wordt een datum genoemd voor de tender en de oplevering van Nederwiek I. Voor dit kavel vindt nog een nadere verkenning plaats naar de mogelijkheden voor de ruimtelijke inpassing in relatie tot nabijgelegen mijnbouwactiviteiten.

Doordewind II

- Voor de netaansluiting Doordewind II moet TenneT later dit jaar een investeringsbesluit nemen, waarvoor akkoord van MFIN op het budget nodig is. Dit kavel zal doorschuiven naar de opgave voor wind op zee na de huidige routekaart, waarvoor het kabinet nog geen windenergiegebieden heeft aangewezen. Dit gebeurt namelijk in de lopende partiële herziening van het Programma Noordzee 2022-2027, waarvoor de minister van IenW verantwoordelijk is.
- Om die reden is nader overleg met MFIN en MIenW nodig.

Toelichting

Nieuwe data ingebruikname windparken

- Als gevolg van de ruimere termijn voor het aansluiten van de windparken op de TenneT platforms én als gevolg van vertraging in de oplevering van enkele platforms, verschuiven de data van ingebruikname van de windparken. Alle nog te realiseren windparken worden later gerealiseerd. (Zie tabel hieronder)
- Het laatste windpark onder de huidige routekaart (Doordewind kavel I) wordt gerealiseerd eind 2032, in plaats van de eerder afgegeven datum van eind 2031, De ambitie van circa 21 GW wordt daarmee een jaar later gerealiseerd dan in de oorspronkelijke planning van het ontwikkelkader.

- Voor een aantal kavels (Nederwiek kavel I, Nederwiek kavel III en Doordewind kavel I) wordt een extra mijlpaal M0 opgenomen in het ontwikkelkader. Vanaf deze mijlpaal kan de windparkontwikkelaar kabels intrekken op het platform van TenneT, maar is nog geen elektriciteit beschikbaar.

De nieuwe planning van tender en mijlpalen is:

Kavel	Datum 0: Platform gereed voor mechanical cable pull-in	Datum 1: Platform gereed voor electrical cable pull-in	Datum 2: Windpark gereed voor leveren vol vermogen	Datum 3: Oplevering gelijkstroom verbinding
<i>IJmuiden Ver, Gamma</i>	N.v.t.	30-04-2030	30-04-2031	31-07-2031
<i>Nederwiek, kavel I</i>	31-12-2029	31-03-2030	31-12-2030	31-03-2031
<i>Nederwiek, kavel II</i>	N.v.t.	30-06-2031	30-06-2032	30-09-2032
<i>Nederwiek, kavel III</i>	31-12-2030	31-03-2031	31-12-2031	31-03-2032
<i>Doordewind, kavel I</i>	31-12-2031	31-03-2032	31-12-2032	31-03-2033

Ter vergelijking, de planning van de mijlpalen zoals die in het ontwikkelkader oktober 2023 staan:

Tabel 6 **Indicatieve opleveringsdatum⁵¹ van het net op zee voor gelijkstroomverbindingen**

Kavel	Datum 1: Platform gereed voor electrical cable pull-in	Datum 2: Windpark gereed voor leveren vol vermogen	Datum 3: Oplevering gelijkstroomverbinding
<i>IJmuiden Ver, Gamma</i>	Eerste kwartaal 2029	Derde kwartaal 2029	Vierde kwartaal 2029
<i>Nederwiek, kavel I</i>	Eerste kwartaal 2030	Derde kwartaal 2030	Vierde kwartaal 2030
<i>Nederwiek, kavel II</i>	Eerste kwartaal 2030	Derde kwartaal 2030	Vierde kwartaal 2030
<i>Nederwiek, kavel III</i>	Eerste kwartaal 2031	Derde kwartaal 2031	Vierde kwartaal 2031
<i>Doordewind, kavel I</i>	Eerste kwartaal 2031	Derde kwartaal 2031	Vierde kwartaal 2031
<i>Doordewind, kavel II</i>	Eerste kwartaal 2031	Derde kwartaal 2031	Vierde kwartaal 2031

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Nederwiek I

█ [Redacted text block]

- █ [Redacted]
- █ [Redacted]

Kenmerk
DGKE-DRE / 52804338

Doordewind II

- █ [Redacted]
- █ [Redacted]
- █ [Redacted]
- █ [Redacted]
- █ [Redacted]